

Előfizetési árak:
 Égész évre 10.— Ft
 Félévre 5.— .
 Negyedévre 2.50 .
 Egy óra 1.— .
 Egyes szám 4 kr.
 Megjelenik minden-
 nap, vasárnap kivé-
 telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
 kiadóhivatal:**
 Főpiac, a város-
 ázzal szemben.
Hirdetések:
 Egy hasábos petű
 soronként 5 kr-fával
 számítanak.

A belügyi reformok.

Irta: Saturnus.

Budapest, márczius 22.

Aránylag könnyedén és gyorsan siklott keresztül a képviselőház a belügyi tárca költségvetésén. Nagyon mérsékelten és tompítva egy-egy felszólalásban hangzottak fel csupán a nyomai azoknak a jeremiáknak, melyekkel más esztendőben az ellenzék gondoskodott, hogy legalább ez a része a költségvetési vitának panaszoktól hangos legyen.

De az új éra, mely Széll Kálmán miniszterelnökségével az országra virradt, az ellenzékét annyira megnyugtatta, hogy — ami nagy szó — még a belügyeknél sem látta szükségesnek nagyobb viták rendezését. Talán ha akarja, sem lett volna módjában; ugyan miből? Sem a jelenlegi belügy-miniszter személye, sem azaz irány, melyben — a mutatkozó jelek szerint — e nagy fontosságú tárczát vezetni akarja: panaszra épen nem, legfeljebb dicséretre nyújthatna alkalmat.

Ellenben van a belügyi tárca tárgyalásának egy momentuma, melyért feszült kíváncsisággal, kérdően nézett az ország a képviselőházra. Főlesigázott figyelem mel várta a róla elmondandókat.

Ez a momentum: a közigazgatási reform kérdése.

És Széll miniszterelnök ismerte az országnak ezt a kíváncsiságát, kielégítetlenül nem hagyta, hanem felszólalva hosszabb beszédben tette szavá.

A mit Széll miniszterelnök e tárgyban mondott, lelkes tetszést keltett nemcsak a képviselőházban, hallgatósága előtt, de ugyanilyen hatást van hivatva kelteni az egész országban mindenütt, hol e szavakat várva figyelték. A magyar politikus gazdag tapasztalata, a gondos államférfiu böles előrelátása szólt e beszédből. Az az előrelátás, mely nem akarja az országra ráerőltetni az ideig-óráig illő reform sablont; hanem az ország igaz szükségéhez, a közigazgatás életéhez és egészséges fejlődéséhez hozzá mért alkotással akarja kielégíteni az ország kíváncsiságait, melyek e részben bizony már nem új keletűek. De inkább valamivel később jöjjön a teljesülés, semhogy olyan legyen, mely a várakozásokat a szükségleteket ki nem elégíti, sőt új bajok forrását nyitja meg.

Ezért jelezte Széll miniszterelnök az ő nagyhatású és általános tetszéstől kísért beszédében, hogy olyan munka a tervezett reform, mely hosszú mély megfontolást,

kemény munkát igényel és így csak amugy hamarosan (mint ahogyan egy-egy beszédet mondanak róla) el nem készülhet.

Mindazokban, kik a mai közigazgatásban az ő nehéz, önfeláldozást igénylő munkájukat végzik, a legnagyobb örömmel fogja eltölteni azaz elismerés és dicséret, melylyel Széll miniszterelnök őket, tevékenységüket a mai nehéz viszonyok közt említette. Csak a vidéken a megyeháza tájékán jaratosabbak ismerik igazában a közigazgatási tisztviselők önfeláldozását, hazafiasságát, nemes ambícióját, mely valóban nagy mértékben szükséges ma ahhoz, hogy ma valaki közigazgatási pályán maradjon s ott teendőjét pontosan, lelkiismeretesen elvégezze. Hála érte a miniszterelnöknek, hogy ő nem feledkezett meg ez érdemek föltárásáról, dicséretes megemlézéséről — ott, hol igen gyakran több méltatlan gáncs hallatszik, mint kiérdemelt elismerés és buzdítás!

Mint a közügyek terén mindenütt, úgy hát a nálunk elsőrendű belügyi téren is örömet és üdvöt jelent Széll Kálmán kormányra lépése és működése. — Mert meg lehet nyugodva mindenki, hogy az ő kormánya alatt anugurálandó reform nem egy

TÁRCZA.

Memento.

— Farkas Imre. —

Oh ti mosolygó szép leányok,
 Kiknek az élet még gyönyör
 Ne üzzétek hideg szavakkal
 El azt, kit bú s nyomor gyötör.
 Könnyörtelen hideg szavakra
 Ne nyiljon csábos ajkatok —
 Valami csekély alamizsnát
 Oh adjatok, oh adjatok.

Voltam ifju én is . . . mosolygó —
 Csábos, tüzes volt a szemem —
 Töltém a kéjes éjet-éjre
 Félőrülten, szerelmesen.
 A férfiak lehozták volna
 Egy csókomért a csillagot —
 Valami csekély alamizsnát
 Oh adjatok, oh adjatok.

Jártam én is selyem ruhába
 Mely megfeszült a keblemen —
 S keblem hány férfi megcsodálta
 Sok édes, lázas estelen.
 Telt az idő, — a sok imádó
 Ahány volt, mind, mind elhagyott —
 Valami csekély alamizsnát
 Oh adjatok, oh adjatok.

Láttok-e most? — Elhallgatott rég
 Szerelmes, lázas, vig dalom —
 Keblem fonnyadt, halvány az ajkam,
 Sovány, elszáradt a karom.
 Kihalt a tűz sötét szememből
 Éltem nehéz, sanyargatott . . .
 Valami csekély alamizsnát
 Oh adjatok, oh adjatok.

Ki hajdan oly szép s ünnepelet volt
 Im most segélyért esdekel:
 Ti csábos ajku szép leányok
 Ne üzzetek hát innét el.
 Hátha, valaha, néktek is majd
 Ily szókra nyílik ajkatok:
 Valami csekély alamizsnát
 Oh adjatok, oh adjatok.

Debreczen, 1899. márczius 20.

Tiszta szempár.

Irta: Maurice Leblanc

Hervé tiz éve élt már a feleségével.
 Szerette és végtelenül boldog volt vele.
 Regina is egész lelkével a férjén csüngött.
 Szerelme szólt szép szemének minden pillantásából, piros ajkainak minden csókjából és Hervé érezte, hogy igazat szólnak ezek a nagy, tiszta, őszinte szemek és ez a piros gyermekszáj.

Ha együtt sétáltak, se jobbra se balra nem néztek, csak egymást látták,

néztek. Esett, viharzott vagy derüs kéken ragyogott az ég: ők nem érezték, ha csak együtt és egymáséi lehettek. Nagynéha emberek társaságába elegyedtek, kivették részüket az élet örömeiből; de ha egyiküket a másik nélkül küldték volna a bálba, színházba vagy hangversenyre, mindegyikök szörnyen unatkozott volna. Mert hát valósággal ők voltak „az elváhatatlanok“ és — szerették egymást.

Gyakran meg esett, hogy Hevré egyszerre csak vad hévvel magához ölelte Reginát, megcsókolta és — hallgatott. De az asszony értette a szív néma beszédét, mely azt mondotta:

— Maga kiesike, bájos teremtés, csupa szív jóság és csupa mámor; maga édes kis igaz lélek, akit imádok s akinek halálával tartozom!

Egy napon — Regina kis asztalkáján himezett Hervé valami könyvet keresgélt a felesége könyvszekrényében és szemébe ötlött szokatlan táblájával egy kötet.

Kinyitotta. Valami naplóféle volt. Regina kezeirása. Hervé olvasni kezdte, a hol éppen kinyitotta.

Péntek. — Láttam ma Márkot. Szánhattam neki pár órát. Hogy szeret engem! Es milyen boldogság, szerelemre lobban-tani valakit! . . .

Szombat. — Talán jó dolog olyan nagyon szeretni, ahogyan én szeretek.

utólagos toldást és foldást igénylő törvény-komplexum lett, hanem egy az ország életéhez, sajátos terveihez és hatalmas fejlődéséhez szabott örökbecsű alkotás.

— **Szentesített törvényezikkek.** A hivatalos lapnak ma szenzációja van. Törvényeket közöl, a melyeket a parlament megszavazott, a király szentesített. Több, mint félszázadeje ilyen illusztris közlemények jelentek meg a jó, öreg hivatalos hasábokon s a dolog ünneplését még emeli, hogy ezzel a közléssel lesz közhírré az ex-lex-állapot megszüntetése. A hivatalos lap sorban közli ugyanis az 1899. évi I. t. cikket: Az 1899. év 4. első hónapjában viseleendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról: továbbá az 1866. évi II. t. cikket: Az 1899. évi t. cikk 14. valamint az 1890. évi V. t. cikk 3. szakasza rendelkezésének, illetve a közös hadsereg és haditengerészet, valamint a honvédség számára megállapított ujonczjutalék mennyiségének 1899. év végéig való fentartása tárgyában; végül az 1899. évi III. t. cikket: Az 1899. évben kiállítandó ujonczok megajánlásáról. Mindhárom törvényezikket e hó 17-én szentesítette a király, az Országos Törvénytárban pedig e hó 19-én lettek kihirdetve.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk jelentése. —

Budapest, márczius 22.

Fölvirradt a képviselőháznak az a napja, amikor országos, ezernyi gondjai közepett eszébe jutott a t. Háznak a — színészet dolga is.

Ott van a belügyi tárczában a mi „törvényhozásunk e mostoha gyermekeinek“ köttiségvetése, hát akad mindig néhány képviselő, a ki egy pár többé-kevésbé sikerült beszédben emlékszik róla.

Még a vidéki színészetéről sem feledkeznek meg — esztendőnként egyszer.

Hát volt ma is ugynevezett színházi vita. Sajnos, csak egy képviselő akadt, a ki igazán helyes alapon, kellő gyakorlati tapasztalatokkal tette szóvá a vidéki színészet ügyét: Rátkay László. Kivüle gróf

Benyovszky Sándor, Mócsy Antal, Major Ferencz szóltak a színészetéről, de inkább csak „vallásétkörleszi szempontból.“

Mégis: a mai vita hozott egy megnyugtató, reményt keltő momentumot a színészet és különösen a vidéki színészet szempontjából is: ez a momentum Széll Kálmán miniszterelnök beszéde volt, ez a nagyhatású program, melyben a miniszterelnök színművészeti viszonyaink alapos ismerőjének, a vidéki színészet lelkes barátjának mutatkozott, a ki nemesak ígér minden lehető áldozatot, de ígéreteit teljesíteni is fogja.

Közegészségügyi vita követte a színházat. Komoly, gondos tanulmányra valló beszédek hangzottak, de a Ház már vágyott — a kereskedelmi tárcza tárgyalására.

Mert ott fogja programját kifejteni Hegedüs Sándor, kinek beszédét feszült kíváncsisággal várja az egész ház.

A színházbizottság ülése.

— Komjáthy jelentése a jövő évi szerződésekről. —

Debreczen, márczius 21.

Debreczen város színházbizottsága tegnap délután *Simonffy* Imre kir. tanácsos polgármester elnöke mellett ülést tartott.

Az ülésnek legérdekesebb tárgya volt *Komjáthy* János színházbizottságának beadványa a társulat szervezését s a jövő évi szerződéseket illetőleg. A színházbizottság alapos kritika tárgyává tette a beadványt, amelynél különösen azt a nagy hibát hozta fel, hogy az igazgató csak egyszerűen betérjesztette a névsort, de nem jelölte meg ki melyik s milyen szerepkört tölt be s így az egyes szerepkörök betöltését illetőleg nem tudott teljes tájékozást szerezni.

A bizottság mindazonáltal kritika tárgyává tette a betérjesztett jelentést, illetőleg névsort s habár felszólalás történt, hogy a jelentésből kitetszik, hogy több szerepkör nincs betöltve, a színházbizottság végleges határozatot nem hozott, de azt kimondotta, helyesen felhívja *Komjáthy*-t, hogy a *szubrett* s a *vigjátéki anya szerepkört* töltse be.

Helyesnek tartjuk, hogy a színházbizottság felszólítja az igazgatót a hiányzó

szerepkörök betöltésére, mert nem tartjuk összeegyeztethetőnek azt, hogy némelyik színész, színésznő — mint azt e szorban is tapasztaltuk — négy-öt szerepkörben lépjen fel. A betérjesztett névsorban több új tag van. Ezekről véleményem nem mondunk, nem ösmerjük képességeiket, ítéletünket fenntartjuk addig, míg nálunk megösmérhetjük.

Mindazonáltal a betérjesztett névsorból kitűnik, hogy azokon a szerepkörökön kívül, melyeknek betöltésére a színházbizottság az igazgatót felszólította — még több fontos szerepkör nincs betöltve.

Ilyen szerepkör elsősorban a *bassista*. Az igazgató most kötelezve van operák előadására s operai előadásokat, hogy azok élvezhetőek legyenek, jó bassista nélkül rendezni nem lehet.

A jelenlegi bassista — nem tagadhajtuk el — érdemes multtal dicsekedhetik, de már a hangja — mint azt a színházi bizottságban is felhozták — nem operákba való. Ennek a szerepkörnek betöltését fölöttébb szükségesnek tartjuk.

Másik a *népszínmű énekes*. A jelen évadban is volt a társulatnak külön baritonistája s népszínműénekes.

Az új baritonista — kinek operákban s operettekben van főként szerepe, valjon képes lesz-e a népszínműénekes nagyon lényeges szerepét betölteni, — nem tudjuk. Ezt oly fontos szerepkörnek tartjuk — különösen Debreczenben, hol a népszínműeknek oly nagy tere van, hogy a baritonistával, ki amugy is igénybe lesz véve, az igazgató nem töltheti be.

Nem látjuk betöltve ezeken kívül az *operett buffó* s *jellemszínész szerepkört*.

Mind oly fontos szerepkörök, melyeket betöltetlenül hagyni nem szabad s azt sem lehet, hogy egyes színészek, kik különben amugy is három s négy szerepkört töltenek be, e szerepköröket is vállalkra vegyék.

Debreczen város közönsége minden tekintetben pártfogolja a színházat s jogosan kívánhatja azt, hogy a színháztársulat jó erőkből álljon s minden egyes szerepkör méltóan be legyen töltve.

Az ülésről különben a következő tudósítás számol be:

A színházi bizottság tegnap d. u. 4

Ahányszor fölkeresem, reszket szívem e végtelen boldogságtól.

Csüörtök. — Erzem mint növekedik szerelme; sejtelve, hogy dédelgetésem, teljes magam átadása boldoggá teszük őt. Ugy tetszik nekem, hogy kölcsönös szerelem a legnagyobb boldogság ezen a . . .

Rémülten nézett a feleségére. Regina ott állott mellette és az ő arcán is örületes borzalom sápadozott. Hervé csak nézte őt kimondhatatlan leírhatatlan pillantással. Nem ösmert rá. Ez nem az ő édes kicsikéje. Valami nagyot nyilalt benne . . .

Megtámolyodott és ingott ide-oda, mint egy tölgyfa, melyet gyökerében ssörnyü csapás talál. Hőrgő sutogás . . .

— No szólj! . . . Mondj valamit . . .

A legkisebb szó, egy hang könnyebülést hozna szívére, ha a gyűlöletnek, vagy a bűnös szerelemnek volna is a hangja. Es Regina félelmes halkán mormolja:

— Nem fogsz nekem hinni . . .

— Mindent, mindent elhiszek, még a hazugságot is; mondj a mit akarsz, csak szólj, csak szólj! . . .

Es fuldokolva, kétségbeesett vonaglásban térdelt előtte.

— Szegény Hervé, hogy szenvedsz miattam . . és én nem tehetek róla. Hidd

el, igazán nem . . . Nem fogod elhinni, Hervé, pedig a legtisztább igazság amit beszélek: mindabból, a mit olvastál — egy árva szó sem igaz . . .

Hervé szeretett volna iszonyuan felkaczagni, de a mikor a felesége tiszta szemébe tekintett, remegés rázta meg testét. Igazság, őszinteség és szüzi tisztaság volt ezekben a szemekben, melyek még szebbeknek és mélységesebbeknek látszottak a lassan szivárgó könnyrétegen át. Valami különös, megejtő talizmán lehetett ezekben a nyugodt, kék csillag-szemekben. Es Hervé fenéig mélyedt e szemekbe, mikor a piros gyermekszáj gyónni kezdett:

— Különös dolgokat fogok neked elmondani, dolgokat, melyeket magam sem értek s melyeket mégis meg kellett tennem, mert erősebbek voltak mint én. Lassankint, a lelkem mélyéből szálltak föl. Ezer gondolat, mint ezernyi apró kigyó siklott és csavargott testemben. Fáztam, félttem tőlük és megöltem őket: de újra visszatértek. Szótlan, néma kívánságok voltak, határozatlan, téveteleg vágyakozás új szórakozás után . . De a kísértés nem öltött alakot ée egyetlen férfi sem vonzott. De veszedelemben voltam, rossz hajlamok rajzottak körül és nem tudtam, miképp védekezem ellenök.

Hervé meredő szemmel figyelte a

két kék szem minden rezzenését: de nyugodtak voltak azok és tiszták, mint a felhőtlen égbolt.

— Aztán . . . folytatta Regina — aztán . . . ó, nem fogod nekem elhinni . . . eselhez folyamodtam . . . Magam teremtettem magamnak a rettegett ellenséget . . . értesz-e Hervé? Ez a Márk nem létezik, senkihez sem hasonlít az ismerőseim közül . . . sőt, mintha magam sem tudnám, milyen ember . . . Szőke a bajusza, fekete a szeme, nagy és erős, nem szabad hozzád hasonlítani . . . és még sem tudom, hogy tulajdonképen hogy néz ki. Azt hiszem, mindennap másképpen, a szeszélyem és képzelődésem szerint. — En rendes voust adok neki mindennap, elmondom neki a nap eseményeit, meg azt, hogy mennyire szeretem és sarkalom arra, hogy engem még annál is jobban szeressen. Száz meg száz bolondos csinylt teszünk. Találkozunk egyszer egy színházi pályaholyban, másszor valami kertben, majd ismét valamelyik ösmerősünknel. En mindezt leírom és beszélek a szerelem vadságáról és a féltékenység hatalmáról. Mert nagyon féltékeny vagyok rá, seánát seánára csinálók vele, ő dühbe jön, durván kezd szólni, én pedig megvetem őt és komolyan haragszom rá . . . Ertesz-e, szegény jó Hervém? . . . O a

órakor a városháza nagyteremében ülést tartott, melyen jelen voltak: *Simonffy* Imre elnök, *Komlóssy* Arthur, *Boczkó* Sámuel, *Roncsik* Lajos, *Szabó* Kálmán jegyző, *Márk* Endre, *Szentkirályi* Tivadar, *Rickl* Géza, dr. *Magoss* György és *Zádor* Lajos.

Elnök az ülés megnyitása után felolvastatja a múlt ülés jegyzőkönyvét s a jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére felkéri *Szentkirályi* Tivadart s *Rickl* Gézát.

Ezután tárgyalás alá vették *Komjáthy* János igazgatónak a szintársulat szervezése tárgyában beadott jelentését.

Komjáthy jelentése, melyet a színügyi bizottsághoz intézett, a következő:

Tekintetes Városi Tanács!

Szerződéseim értelmében tisztelettel tudatom, hogy mai napig jövő évre a debreczeni szintársulathoz a következő működő tagok vannak szerződve:

Nők: *Komjáthy*né Z. Teréz, F. *Csigaházy* Etel, *Kiss* Irén, *Fáy* Flóra, T. *Halmi* Margit, *Szabó* Irma, F. *Kállay* Lujza, R. *Serfőzy* Zseni, *Csügyényi* Vilma, *Beődy* Ella (új tag — énekesnő), *Szigeti* Lujza (új tag — énekes komika.)

Férfiak: *Bartha* István, *Fenyéry* Mór, *Szaecsvay* Sándor, *Karacs* Imre, *Rubos* Árpád, *Körnevei* Béla (új tag — baritonista), *Tóth* Ede (új tag — lyrai szerelmes), ifj. *Szathmáry* Árpád (új tag — jellemkomikus, kedélyes apa.)

Bejeleníti továbbá, hogy 12 tagból álló férfi és ugyanannyi női tagból álló kórust szerződött. *Locsarekné* Gizellára nézve pedig megjegyzi, hogy nyugalomba megy s végleges nyugdíjaztatásáig a tarsulat tiszteletbeli tagja marad s néhányszor fellép.

A jelentéshez először *Komlóssy* Arthur szól. Több szerepkörön kívül nem talál betöltve egy olyan szerepkört, melyet a közönség régóta óhajtott. Ez a vigjátéki anya szerepköre. A névsorban megnevezettek más természetű anyai szerepekben kitűnők, de oly sokoldalúsággal még sem rendelkeznek, hogy vigjátéki anya szerepeket betölthessenek.

Boczkó Sámuel szerint a betervezett névsorban a *Komlóssy* által megnevezett szerepkörön kívül más, több fontos szerepkör sines betöltve.

Czél szerűnek tartaná, ha először megállapodnának abban, hogy milyen

szerepkörök nincsenek betöltve. Szerinte betöltetlen a *szubrett*, az *operett buffó*, a *népszimű énekes*, az *operaknál a bassista*, a *vigjátéki anya* s a *jellemszínész szerepkör*.

Javasolja, hívassék fel az igazgató, hogy az általa felhozott szerepkörök megfelelő betöltéséről gondoskodják s az eredményről szeptember 1-ig jelentést tegyen. Az új erőkről személyenként nem nyilatkozik s a bizottság se nyilatkozzék, mivel nem ösmeri őket.

A főkapitány javaslata felett hosszabb eszmecsere fejlődött ki, melynek eredménye az lett, hogy a bizottság több tagja javasolta, hogy a *szubrett* s a *vigjátéki anya* szerepkörök betöltésére, valamint két tánczosnő s egy magántánczosnő szerződésére — melyre különben a szerződés értelmében az igazgató kötelezve van, — felszólítják az igazgatót.

Boczkó Sámuel ezután is ragaszkodik ahhoz, hogy az általa felemlített szerepkörök nincsenek betöltve s ezeknek a betöltésére hívják fel *Komjáthy*t.

Komlóssy Arthur: *Valljuk meg, a! talánosságban, tullekesezésre nem ragad bennünket Komjáthy beadványa.*

Szentkirályi Tivadar: Ha már így áll a dolog, akkor ő is helyesnek tartja, ha határozottan megjelöl a bizottság minden betöltendő szerepkört.

Végül — még többek hozzászólása után — kimondták, hogy felszólítják az igazgatót a *szubrett*, a *vigjátéki anya* szerepkörök betöltésére, egy magán-szenkivül két tánczosnő szerződésére s a felszólításhoz azt is hozzáteszi a bizottság, hogy reméli, miszerint az igazgató minden tekintetben eleget tesz a közönség óhajának s kielégíti igényeit.

A színügyi bizottságban szó volt az ujonnan épített lépcsőházakról, melyeknek megépítését tűzbiztonsági és kényelmi okokból annak idején magunk is szorgalmaztuk. Amde igazat kell adnunk a közönség azon véleményének, hogy mostani állapotukban ezen lépcsőházaknak semmi hasznuk nincs. Hidegek, nagy léghuzam van bennük s a közönség csak a régi lépcsőkön jár most is, hol nincs egy kitéve a meghülésnek. A linoleum irtózatos büzt terjeszt a folyosókon, sőt a pályókban is, ezen azonban — mint *Roncsik* Lajos tanácsnok megígérte — segíteni fognak.

te ellentéted . . . Te vagy minden, ami jó, ő a rossz . . . Es ő kielégít engem; csalódásba ejti izgatott képzelődésemet: ő az én rossz álmom . . . Ez az én életem kalandja . . . Arra való, hogy megóvja igazi kalandtól . . .

Hervé mindvégig merően nézte a feleségét, de arcában és szemében egy pillanatra sem látta a hazugság árnyékát. Es ajkai, egész lénye olyan gyermekies szív maradt, mint volt mindig. Es Hervé megnyugodott és lassankint viduló lélekkel hallgatta felesége önkéntelen elmélkedését.

— Hiába, az emberben, akárhogy is szereti az igazság utját, támadnak néha ösztönök a rosszra . . . En mesét hazudtam magamnak, hogy az ösztönöket elaltattam, pedig végül is csak magamat áltattam . . . Képzeld csak, volt olyan pillanat, mikor ennek a Márknak létezéséről, a legszilárdabban meg voltam győződve. Nem egy estét töltöttem a te oldaladon, mikor lelkem tele volt az ő emlékezetével. Reggel nagy izgalomban ébredtem fel, hisz látni fogom őt, — magamteremtette kedvesemet. Kéjes elégedettség töltött el. Ilyen gondolatokkal elégittem ki kalandra való vágyakozásomat . . .

Ez a nyíltság lefegyverezte Hervát és előzte szívéből a kétség utolsó árnyé-

kát is. Kissé betegesnek találta ugyan a dolgot, egy magára hagyatott, a világtól elzárt tulérzékeny női lélek képzelődésének, de éppen mert képzelődésnek tudta, boldog volt és simogatni kezdte a szép szőkefürtös fejet:

— Szegény kicsikém, a kinek ilyen láthatatlan ellenség ellen kellett védekezned! Hát csak folytaad ártatlan eselfogásodat, játszad tovább is az ártatlan szerelmi játékokat. Es ha csak az a napló a bizalmasod, hát bizd rá tovább is lelked titkos álmait. Dsaj folytasd játékodat ezzel az ábrándképpel.

— Oh, nem, nem hiszem, hogy folytatni fogom! — szólt közbe a fiatal asszony, — Ha végig olvasnád a naplót, látnád, hogy az utolsó időben egymásra untunk. Nem tudom miért, de mostanság nem megy már a dolog közöttünk . . .

Hervé nagyot lélezett és szenvedélyesen megölelte nejét.

— Hát mégis csak engem szeretsz, ugy-e? Mert, bár nyugodt vagyok, hiába, még az ábrándjaira is féltékeny vagyok. Tudod mit, fordítsuk meg a dolgot s ezentul csaljuk meg mi ketten ezt az ábrándkép urat játszad velem el ezt a játékot, melyet vele játszani meguntál.

A fiatal asszony boldogan nevetett s a napló többé nem került elő.

Ezekben adjuk a színházi bizottság üléséről szóló tudósításunkat; az igazgató bejelentéséről és a színügyi bizottság magartásáról beszerzendő információink nyomán legközelebb még írunk.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Szerdán, márczius 22-én, („C“ bérletben) másodsor: *A Sárdi ház*.

Csütörtökön márczius 23-án, („A“ bérletben) *Bajazzók*, opera 2 felvonásban.

Pénteken, márczius 24-én, („B“ bérletben) *Faust*, opera 5 felvonásban.

Szombaton, márczius 25-én, („C“ bérletben) *Bajazzók*, opera 2 felvonásban.

A Sárdi ház.

Színmű 3 felvonásban. Irta *Géczy* István. Bemutatója a debreczeni színházban márczius 21-én.

Géczy István, a *Gyimesi vadvirág* nagytehetségű szerzője, ezuttal társadalmi színművel jelent meg a színpadon. Azt mondják, ez a színmű valóban megtörtént. Akár megtörtént akár nem: *Géczy* nem általános, hanem speciális esetet dolgozott fel. — A tisztességben megőszült földmives beleszeret egy színésznőbe, a ki számitásból lesz a felesége, hogy pályáján elősegítse a szeretőjét, egy jellemtelen embert. Mikor a földmives megtudja, hogy megesalták, fölgyújtja a házat, a melynek falai között hamvadnak el mind a hárman. Ezt a cselekvényt érdekes, de néhol kevésbé érdekes epizodok tágitják.

Látnivaló, hogy szerző, ha az életből merítette is tárgyát, mégis olyan tárgy ez, a mely csak mint egy fölbukkanó rémes eset érdekelhet, de gondolatunkat hosszabb időre nem tudja lekötöni. A magyar földmivesek között talán akadhatnak *Dandin* *Györgyök*, de igen elvétve, amde a *Sárdy* *Tamás* féle alak, aki azon pillanatban öleli keblére a szép színésznőt, mikor a leánya fuldokló zokogás között tudtára adja, hogy becsületes élettársa éppen most lehelte ki lelkét, éppen olyan ritka jelenség, mint a milyen ritka jelenség az *apagyilkos*.

Ha némi alkudozással elfogadjuk is azt, hogy az ötvenéves paraszt feleségül veszi a husz év körüli bájos művésznőt, a módot, a melyben egymásnak nyilatkoznak, emberi érzésünk visszautasítja. *Sárdy* tudja, hogy haldoklik a felesége, mégis a színésznő körül bujkál, sőt eladó leányát is kivetli onnan, aki azért könyörög a művésznőhöz, hogy adja vissza atyját a családjának. Majd egy jelenettel később a leány visszatér és fuldokló zokogás közt mondja:

— Apám, — az édes jó anyám meghalt.

Es *Sárdi* nem siet haza a felesége, a gyermeke anyjának ravatalához, hanem a szívére öleli a csábos színésznőt és azt mondja az anyja halála fölött kesergő leánynak:

— Ez lesz az anyád!

A leány elrémül. Azt hitte a mi nem sikerült az élő hitvesnek, sikerülni fog a halottnak. az eltévelyedett embert visszavezeti a családi tűzhelyhez, melyet együtt alapítottak és tartottak fent. Mily iszonyu a csalódása. *Sárdy* nem rohan a ravatalhoz, hanem a zokogó gyermeke előtt vonja keblére a szép színésznőt, lábbal tiporván ezzel a hitves és a gyermek iránti kettős szent érzelmét.

A szabadulási vágy mindenestre örömet támaszthatott *Sárdy*ban, aki egészen rabja szenvedélyének.

A szerző bravouros technikával igyekszik elfogadtatni ezt a jelenetet is. A *Sárdy* örült mámorában az apai érzések is föltámadnak ugyan, keblére öleli a leányát,

akitől sugva kérdezi, ki fogta le a felesége szemét, de másik pillanatban már a színésznőt öleli. Azt sem várja meg, míg leánya távozik, hanem azonnal megkéri a színésznőt, aki igent mond s szép ifjuságával mindjárt a keblére omlik az azon pillanatban özvegygé vált öreg parasztnak. Sötétebbé teszi e jelenetet az is, hogy a színésznőt a saját szeretője Garami Béla aljegyző bírja az elhatározásra csak azért, hogy főjegyző lehessen. Azzal veszi rá a színésznőt a házasságra, hogy ezután is szerethetik egymást, a házasság ugyanis csak forma.

Az első felvonást még egy pár érdekes jelenet tarkítja. A ripacs társulat, amely Balla Irén színésznő lakásán, amely az első felvonás színhelye, — az udvarló Sárdy Tamás jóvoltából néhány üveg bort fogyaszt el. Az érdekes figurák között Kéri Béla színész egyedül az az ember, aki nemes idealizmussal csügg pályáján. A darab egyik legszebb mozzanata, mikor Kéri Béla, az ifju művész, aki előre akar törni, arra kéri Balla Irént, hogy hagyja el vele ezt a levegőt, amely meg van mérgezve; mire a művésznő néhány rap-szódikus szóban kibontja összetört lelkének egész drámáját. A vidéki gálánskodó élet élvezet és anyagi kapzsisága összetörte lelkének szárnyait. Köszöni a kezét, amely ki akarja emelni, de ő már a porban fetreng. Az apró dolgokon rágódó kis város pletykája most is az ő hírét marczangolja. Hirbe hozták az arany paraszttal.

Most már nem boldogulhat jó uton, a Sárdy felesége lesz, ilyes formán boldogul. Ezzel az idális színész nemes alakja letünik a színpadról s a második felvonásban egy pár olyan alak jelen meg, amely bohózatban elkegne, de színműben izetlen. Pedig a silány tárgy daczára a második felvonásban is megragad Géczy színműíró tehetsége.

A második felvonásban Sárdy és Balla Irén színésznő már férj és feleség. Az első felvonás epizód jeleneteinél sokkal érdekesebb és elnyújtott jelenetek után megtudjuk, hogy Garami Béla városi aljegyzőt megválasztották főjegyzőnek a Sárdy segítségével.

Sárdy leányát szereti Komáromi Bertit telkes legény, a szülei meg is kéri számára, de Sárdy a színésznő feleség unszolására kijelenti, hogy nem kell paraszt rokonság.

Sárdyban föltámad a féltékenység is, mert azt beszélék, hogy Garami a felesége után jár, de a színésznő feleség azzal akarja elaltatni a férje féltékenységét hogy elhiti vele, hogy Garami nem ő utána, hanem a Sárdy leánya. Erzsike után, settenkedik, mert feleségül akarja venni. Sárdy erre is beugrik. A szeme csak akkor nyílik föl, mikor a leánya és Bertit leleplezik a színésznőt, akinek Garamihoz intézett levelét, (melyet a szerelmi póstás elveszített) átadják neki. Balla Irén arra kéri Garamit, hogy este jöjjön el 8 órákor, mert egyedül lesz, a férje a tanyára megy.

Sárdi, a kiből a színésznő már kivetkőztette az őt embert, nem öli meg a feleségét hanem hosszas évődés után meg lesi a szerelmes párt. Éppen nyolcz óra van, Sárdynak eszébe jut, hogy a haragszó az ő boldogtalanságát, gyalázatát hirdeti világgá. Már jön Garami a találkozóra.

Garami meg jelen a kitűzött időben. A levelet ugyan, amely a találkára meghívja, nem kapta meg, de korábban értesült, hogy meg kell jelennie. Sárdi a lesből látja, hogy a színésznő — felesége épen ajtót nyit és bebocsájtja a szeretőt. Ezzel végződik a második felvonás.

Sárdi magához kéri Bertit, leányát neki igéri, a szüleitől pedig, a kiket kitasított bocsánatot kér. Megtudjuk, hogy Sárdy egész éjszaka szenvedett. Az ifju

párt elküldi, majd elhivatja a színésznő feleségét és Garamit. Felolvassa előttük a végrendeletét, melynek másik példányát már korábban a közjegyzőnek adta át. Balla Irén és Garami elképednek mikor megértik, hogy Sárdy minden vagyonát leányára hagyta. Most a férjből is kitör az elfojtott szenvedély.

— Rátok gyujtom a házat és együtt halunk meg.

Balla Irén és Garami menekülni akarnak, de minden ajtó zárva. A közelgő borzasztó halál pár örült nyilatkozatot csikar ki a három veszendő ajkáról. Legjellemzőbb Garami nyilatkozata, amely vallomás és szemrehányás.

— Schsem szerettelek és érted veszek el.

Géczy kikapott egy momentumot az életből, egy rémes dolgot, amelyet bravurosán vitt színpadra. A cselekmény rohamosan halad előre. A jelenetezés, a bonyolítás mesteri kézre vall s azt a gondolatot kelti föl, hogy Géczy, ilyen hatalmas színpadi technikával milyen fenséges drámákat tudna írni, ha egy Sudermann, egy Rovetta vagy egy Gerhardt Hauptmann fejével tudna gondolkodni.

Az előadás sikerült, reméljük a siker még teljesebb lesz, ha ma este azok a technikai hibák, mint például a második felvonás végén a drámai magaslapon a világítás, nem oly skandalozus. Lehetetlen, hogy Sárdy sötétben el tudja olvasni a levelet, mivel már előzőleg világosságánál sem képes olvasni, valamint nem szabad Sárdynak ugyanezen felvonás végén oly erősen deklamálni. Minden illuziót rontott az a rendezés, amelyet tapasztaltunk a harmadik felvonásban a ház égése alkalmából s hogy a publikum nem békült ki a darab befejezésével s a függöny legördülése után is várt, ennek a technikai hibának tudható be. Azt hitték ugyanis, hogy a megoldás még ezután következik be s egy esetleges újabb jelenetben fog végkép elégni a Sárdy ház.

A szereplők közül első sorban Szaecvay Sándort említjük. Ha itt-ott szavalt is, szépen megkomponálta Sárdy alakját és a második felvonásban a bohózatos drámai hangot sok helyen eltalálta.

Fáy Flóra, a könnyelmű, bukott színésznő jellemét sok találó vonással egyénitette. Sikerült úgy ábrázolni ezt az alakot, hogy megértette a közönség azt a nagy igazságot, hogy az emberi lélek gyöngye is elveszhet a szemétkben. Ez az ő tegnapi játékának legnagyobb dicsérete.

Tanay, az alattomos, számító aljegyzőt ábrázolta sikerrel, a melyet tőle megszoktunk.

Odry Árpád az ideális színész alakját, kit még a nyomoruságos légkör sem tudott kiforgatni idealizmusából, rendkívül rokonszenvesen és igazsággal rajzolta meg.

Kiss Irén, Halmi Margit, Fenyéry, Szentes és Sziklay epizód szerepeikben derekasan hozzájárultak a darab sikeréhez.

Örömmel jegyezzük föl, hogy a karból két tehetség mindinkább fölszínre került. Az egyik Bárdos Irma, a ki mint énekesnő is szép uton indul, tegnap este egy kis naiva szerepében mutatta meg, hogy haladásához méltán fűzhetünk reményeket. Rokonszenves egyéniség, kellemes organum s játszani képes.

Makray Dénes, a félszipacs igazgatót, ki mindig deklamál már is oly meglepően tudta színpadra vinni, hogy kellő gyakorlat után azt várjuk tőle, hogy nagyobb szerepeket is sikerrel töltsön be.

Pár nap óta üres a színház és a szépszámu közönség, mely tegnap meg jelent, bizonyítja, hogy Géczy Istvánt Debreczenben szeretik, a színműíró pályája iránt érdeklődnek, mint ezt tegnap este is tapasztaltuk.

* Zivuska Jenő darabja. A Magyar Ujság Színházi hét-ről című tárcza-cikkéből kivesszük a következő debreczeni érdekű közleményt:

A másik dolog, amely vonatkozásban van a vidéki premiérekkel — a Teleky-pályázat eredménye. A felderítésre epedő lappangó drámáirók kedvenc versenyében olyan darabot ítéltek érdemesnek a jutalomra, amelyet már bemutattak a debreczeni színházban. A jutalom kiadása így kétséssé vált, mert hála Istennek, úgy látszik, Zivuska Jenőnek, „A becsületbíró” szerzőjének is vannak jóbarátai, akik siettek értesíteni a debreczeni bemutatóról a Teleky-díj pályabíráit. Megkapja-e az ötszáz forintokat Zivuska Jenő vagy sem, nem az én dolgom eldönteni; de ez meglehetősen mellékes is. Ha rajtam állna, én odaadnám neki, mert a megjutalmazandó darabnál végre is nem az a fő, hogy ne tudják a szerző nevét, hanem az, hogy megérdemelje a dicsőséget.

Mindenesetre érdekes dolog lesz, mikor a tudós Akadémia keményen fog vitatkozni azon: felbontson-e egy jelíges levélkét, amelyről mindenki jól tudja már, hogy mi van benne. De sokkal érdekesebb ennek az esetnek egy másik jelensége. Ha Balmaz-Ujvárosban egy sikerültebb kávéházi verekedés esz-közlődik, kimerítő jelentést kap a nevezetes mozzanat összes részleteiről az ország, de ha Debreczenben, Magyarországon egyik legnagyobb városában, ahol nemrégiben százestendő jubileumát ünnepelte a színészet és a hol régóta állandó csarnoka van az előadóművészetnek, bemutatnak egy új magyar darabot és az ott óriási sikert arat: (mert a Zivuska Jenő darabja nagy sikert aratott) ez a darab pár év múlva simán mehet keresztül egy titkos pályázat döntésén, ha nem akad véletlenül egy baráti szív, amelyben megszólal a lelkiismeret. Annál szebb, mert a lelkiismeret nem is az övé.

Pedig — ime, bizonyosság rá — meg-esik, hogy ezeken a vidéki premiérekben olyan darabot mutatnak be, melyeket csakugy érdemesnek talál a tudós Akadémia a Teleky-pályázat jutalmára mint . . . de ne bolygassuk a sirokat.

Mindenesetre jó lenne azonban valamilyen több figyelemre méltatni azokat a vidéki bemutatókat.

Szőllősi Zsigmond.

Gyászrovat.

† Kis halott. Tökés Gábort és hitvesét fájdalmas veszteség érte. Meghalt Gabriella egy három és fél éves kedves kis baba, akit holnap, folyó hó 23 án kísérnek örök nyugalomra a Magos-utca 3. számú háztól.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, márczius 22. (Érk. d. u. 2 ó.) A belügyi tárcza költségvetésének folytatásos tárgyalásánál Polónyi Géza szólt fel. Kérde a belügyminisztert, vajjon a „Bánffy kormány nemzetiségi politikája” című, most megjelent röpiratba hogyan juthattak be hivatalos akták. Szóll Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter válaszában megjegyzi, hogy a multat bolygatni nem kívánja. A miniszterelnökség hivatalnokainak megbízhatóságához és tapintatosságához semmi kétség nem férhet. Ő ezen hivatalos aktákról azt tudja, hogy azok le vannak zárva. Ezen megnyugtató felvilágosítás után a belügyi költségvetést megszavazták.

U. A.

A kereskedelemügyi tárcza költségvetésénél **Naményi** Ambrus előadó hosszabb fejtegetésében a tételt elfogadásra ajánlja.

Ezután **Hegedűs** Sándor kereskedelmi miniszter nagy tetszéssel fogadott beszédében a postatakarékpénztári intézmények további fejlesztését, a postahivatali személyzet **méltányosabb javadalmazását** helyezte kilátásba.

Nagy érdeklődést keltett a **viczinális vasutakról** tett fontos kijelentése.

Beismeri, hogy e tekintetben sok hiba és mulasztás történt, melyeket tőle telhetőleg jóvá fog tenni. A viczinális vasutak engedélyezésénél és vezetésénél nem mindig voltak tekintettel a helyi érdekeltségekre.

A **kiszáradék** érdekében igéri, hogy a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg, a vasuti állomások **mentén gabonarak-tárakat fog felállítani, hol a gazdaközönség gabonáját mérsékelt díjért be-raktározhassa.**

Azután rátért **iparunk fejlesztésére.** Szakszerű fejtegetéseit és ez irányban kifejtett programját óriási tetszéssel fogadták.

Később rátért a szociális- és a munkás kérdés megoldására s itt is nagy tájékozottságot árult el. Beszédének mindezen kidomborodásait általános megnyugvással vették.

Uj táblabíró.

Budapest, márcz. 22. (Érk. d. u. 2 ó.)
Ő felsége **Mennyei** Lászlót a debreczeni kir. ítélő tábla titkárát a debreczeni táblához bírónak kinevezte.

A főváros kölcsöne.

Budapest, márcz. 22. (Érk. d. u. 3 ó.)
A fővárosi pénzügyintézetek a főváros tanácsának felszólítására ma újabb ajánlatot tettek a 16 millió koronás fővárosi kötvény átvételére.

NAPI HIREK.

Kevés a kenyér... sok az éhező...

Tegnap délelőtt a népkonyhába voltam... Az újra beállt hideg az éhezők nagy csoportját ismét bekergette a könyörület hajlékába... Előregedett, az élet szenvedései alatt levert szegények, kik valamikor jobb napokat láttak, lesütött szemekkel nyultak a kis **bárczákért**, melyek egy napra megmentik őket az éhségtől... Apró gyermekek, elgémberedve a hidegtől jelentek ott meg és siró hangon kértek kenyeret és egy tányér meleg levest. A nyomor betegeiből kétszázat láttam és a lelkem fájt arra a gondolatra, hogy ezen üdvös intézmény a **részvéltenség, az emberek szeretetének** megfogyatkozása miatt ma-holnap nem működhetik. A népkonyha szegényes pénztára kifogyott; még néhány nap s aztán nem lesz kenyeré a szegényeknek... az apátlan, anyátlan árvának, a hideg szobában siránkozó betegnek... Csak husvétig kellene a segítség, csak addig tartson ki a könyörület és a nyomor le lesz győzve. Mert enyhébb napokon kereshet a szegény családjának betevő falatot, de most még a zord időben alig kereshet valamit.

Még egyszer tehát bizodalommal fordulunk a nagy közönség jó szívéhez és kérve-kérjük, hogy ne vonja meg támogatását a **népkonyhától**. S ha talán kételkedik valaki annak áldásos működésében, menjen el oda egy pár percze s a nyomor az éhség az emberi szenvedések láttára meg fog nyilni szíve és erszénye...

Ne feledkezzünk meg a szegényekről, nehogy minket is elfeledjen az Isten...
Adjunk az éhezőknek kenyeret s ne engedjük, hogy a nyomor bűnököt teremjen a sorsüldözött emberek és ártatlan gyermekek lelkében...

Adományokat elfogad a jótékony nőegylet, a népkonyha vezetősége és lapunk szerkesztősége minden legkisebb adományt nyugtázva, megköszönve az éhezők nevében.

— **A talyigások.** Ily czimvel igen érdekes tárczát közöl a Budapesti Hirlap tegnapi tárczájában, **Lovász** János, a debreczeni első takarékpénztár könyvvezetőjének kitűnő tollából. Egy kis darab képet mutat be a debreczeni népeletről, igen vonzó, keresetlen s a mi fő, az izléstelen-séget kerülő irálylyal, de azért a törül-metszett debreczeni szólásmódokat és az alsóbb néposztály gondolkozásmódját, erkölcsait és szokásait híven előtűntető módon. Valóban ritkaság számba megy, hogy Debreczenről, vagy csak debreczeni dolgokról is ennyi jó akarattal és igaz elmű-séggel találkozzunk fővárosi lap hasábjain, mert sajnosan kell tapasztalnunk, hogy városunkról vagy rosszakaratu, vagy kicsinylőleg, többször pedig egészen hibás leírások jelennek meg a fővárosi hirlapokban. Pedig meg kellene gondolni minden igaz magyar embernek, hogy ami debreczeni erény, az magyar erény s ami debreczeni hiba, az magyar emberek hibája. És így arra kell igyekeznünk, hogy a saját erényeinket és ha vannak — pedig hogyne volnának — a saját hibáinkat legalább magunk igazán ösmerjük meg. Csakis így érhetjük el, hogy a külföldi irodalom nem fog termelni annyi badarságot Magyarországról, ha fővárosunk sajtója tájékozottabb lesz az ország egyes vidékeinek, a vidéki városoknak viszonyairól, a lakosság, a nép élete és szokásairól. — A Budapesti Hirlapé az érdem, hogy ez irányban a kezdeményező lépéseket már régebben megtette. A **Kálnay** László zamatos irályu, élethumoralitelt, nyírvidéki és a cigány életből merített leírásait, a sárréti, cserháti es csallóközi tárczákat ime követi egy — debreczeni néposztályt vonzó alakban leíró — tárcza, ez pedig a **Lovász** János érdeme, kinek a kitűnő olvasmányért mi debreczeniek köszönettel tartozunk és gratulálunk. *Balmazy.*

— **Leczáfolt golya.** A pürksördorfi gyógyintézet hivatalosan meczáfolja azt a hírt, hogy Kóburg Lujza hercegnőnek gyermeke született. Keglevich Mattasich főhadnagy 10 és fél hónap óta van elfogva, azóta pedig a hercegnő, mint elme-bajos teljesen el van szigetelve a világtól s a leglelküismeretesebb intézeti ápolás alatt él. Így jelenti ki ezt maga az intézet igazgatója. Mióta a most meczáfolt hír szárnyra kelt, mindenfelől, különösen Hollandia, Német- és Franciaország városából garmadával érkeznek a levelek, a táviratok Brüsszellbe és a pürksördorfi szanatóriumra azzal az ajánlattal, hogy a levélírók hajlandók a hercegnő kis fiát fölnevelni és örökbe fogadni. Ugy látszik, ezek miatt a kellemetlen ajánlatok miatt adta ki a brüsszeli udvar a hivatalos czáfolatot.

— **Orült a rendőrségen.** Pár nap előtt hétfőn izgatottan állított be a III. ker. rendőrség hivatalába **Rácz** Béla ügynök s azt a panaszt tette, hogy őt szállásadója Cs. L. vendéglős fel akarta akasztani kötelelet dobott nyakába s csak nagy erejének köszönhető, hogy megszabadult. A rendőrség felhívatta Cs. L. vendéglőst s kihallgatta. A vizsgálat kiderítette, hogy Cs. L. aznap nem is beszélt **Rácz** Bélával **Rácz** Béla régen nála lakik albertben s tartozik neki 600 frttal. A vizsgálatot vezető rendőrfogalmazó néhány kérdést

intézett a panaszhoz, de az oly zavart érthetetlen s izgatott feleleteket adott, hogy azt a benyomást keltette, mintha e-mezavart lenne, Későbbi feleletei meg-erősítették ezt a feltevést s a fogalmazó a kórház megfigyelő osztályába szállította **Rácz** Bélát. **Rácz** különben Szoboszlón is hasonló panaszt emelt hétfőn d. e. Cs. L. ellen s **Simon** Gáspár dr. városi orvossal látteleletet is akart felvenni, hogy nyakán láthatók a fojtogatás nyomai, de ilyesmiket sem a debreczeni orvosok, kiknél szintén megfordult **Rácz**, sem **Simon** dr. ki nem állítottak. **Rácz** ellen különben több rendbeli okirat s váltó-hamisításért a vizsgálat folyamatban van s úgy látszik ez zavarta meg elméjét.

— **Évkönyv.** A tiszántuli ev. ref. középiskolai tanár egyesület évkönyvét 1898/99-ik évre köszönettel vettük. — A Csokonai nyomda és kiadó részvény-társaság által izléssel kiállított füzetre, melyet **S. Szabó** József tanár, az egyesület érdemes jegyzője szerkesztett — a napokban visszatérünk.

— **Aki bejött s aki künn rekedt.** Nemes-Ocsán egy szavazattöbbséggel választották meg **Zamory** Béla kormánypartit, **Molnár** Albert függetlenségi pedig egy szavazattal megbukott. Az ellenzék pozicionál, ma hozták a Házba a kérvényt. Ott járt a Ház folyosóján a kibukott **Molnár** is, télikabátban, kalappal kezében, keresett valakit. Egyszerre csak összetalálkozik **Zamory** képviselővel, aki igen jó magyaros képi, vidám kedvű öreg ur, és gondtalanul szivarozgatott. Otthonosan sétált a folyosón. A mint megpillantja volt fiatal ellenjelöltjét, mosolyodik és megszólítja:

— Na uramöcsém! Tudom jobban szeretnél, ha én állanék itt ebben a télisubában, úgy mint te, és ha te szivarozgatnál itt olyan otthonosan, mint én? Mi!

— Mi tagadás, urambátyám, bizony jobb szeretném.

És a két volt ellenjelölt azután vigan el-beszélgelgett és **Zamory** egy pár jó adomával traktálta meg **Molnár**t.

— Mondd el az adomákat a választóid-nak — így végezte, hogy ne busuljanak oly nagyon a bukáson.

Bika kávéház. Szerdán, márczius 22-én **Rácz** **Károly** nagy zenestély tart. Valódi Moeca kávéból török módra naponkint minden órában friss befőzés. — Ennek megizlésére a nagyérdemű közönség tisztelettel meghívatik. **Szabad bemenet! Bika szálloda bérlő társaság üzletvezetője.**

Utmutatás

a peronoszpora (Plasmopara viticola) ellen való védekezésre.

(Folytatás és vége.)

A rézgálicot csak fa-, réz- vagy agyagedényben oldjuk fel s a keveréshez is csak faeszközt használunk. A kész keverék elállhat hosszabb ideig is, de használat előtt és általában valahányszor a permetezőbe öntünk belőle, alaposan felkavarandó, mert épen azok a részek, melyek a peronoszporára hatnak, ülepednek le.

A leirt két folyadékkeverék egyikével vagy másikával külön erre a célra készült ugynevezett permetező gépekkel, melyek a folyadékot ugyszólván szétporlasztják, megpermetezzük, illetőleg fecskendezzük a szőlő zöld részeit. Igen kis szőlőkben, ahol a gép megszerzése nem fizetné ki magát, finom kézi seprővel, vagy meszelővel fecskendezzük be a szőlőtöskéket.

A permetezéstől csak akkor várhatunk teljes sikert, ha a permetezést lelkiismeretes pontossággal a kellő időben végezzük.

A permetezés idejét és számát pontosan nem lehet meghatározni. Az első permetezést végezzük el minél előbb, még május hónapban, mielőtt a gomba szőlőinket megtámadta volna, de minden esetre még a virágzás ideje előtt. Ha a gomba már bejutott a szőlő belsejébe, akkor a betegség kitörését már nem gátolhatjuk meg, csak továbbterjedését akadályozhatjuk meg.

Májusban azért is jó elvégezni a permetezést, mert hazánkban a legtöbb eső júniusban szokott esni.

Az első permetezéshez használjunk mindig egyszázalékos keveréket, mert a gyenge levelek egy részét az erősebb keverék könnyen leperzseli.

A többi permetezéshez a kétszázalékos kell használni.

Legalább kétszer okvetlenül szükséges permetezni, a legtöbb esetben azonban háromszor, sőt esetleg négyszer-öttször is.

Először permetezünk májusban, virágzás előtt, körülbelül a mikor az erősebb hajtások 20 cm.-nyire növekedtek; másodszor permetezünk a virágzás után június végén; ha valahol, habár távolabbi környéken is, mutatkozik a peronoszpora, a második permetezés s a szüret közti idő közepén, augusztus közepe táján, permetezünk harmadszor és csak legfeljebb a korábban érő esemegeszőlő fürtjeit kimerjük meg a harmadik permetezéskor. A borszőlők fürtjeit még szeptemberben is permetezhetjük.

A permetezéskor ügyelni kell a következőkre:

1. A szőlő minden hozzáférhető zöld részét be kell permetezni.

2. A szőlősorokat mindegyik oldalról, tehát kétszer kell permetezni.

3. A munkáló a permetező végét ne tartsa közel ahhoz a tőkéhez, a melyet permetez. A leveleket a permetező folyadék minél apróbb, mákszem nagyságu cseppekben sűrűn s egyenletesen lepje el, úgy mint a finom hármát. Borsószem nagyságu cseppek s a levél szélén összefolyó nagyobb cseppek a leveleken sok üres helyet hagynak s így nem védik meg kellően a szőlőt. A permetezett levelek a permetezés után nem szabad egészen nedvesnek lenni.

4. A nagyon lejtős szőlőben a munkás lefelé ne permetezzen.

5. Esőben, vagy esős időben ne permetezünk. Az eső által lemosott permetezést ujjal kell pótolni. Napos, száraz és szélesenedő időben legjobb permetezni.

6. Közvetlenül a kötözés után ne permetezünk, hanem várjuk meg, míg a megbolygatott szőlőlevelek — 4-5 nap múlva — természetes helyzetüket ismét elfoglalták.

Minthogy a peronoszpora az egész tenyésztési időn át folyton terjedhet és megtámadhatja a szőlőt, a permetezésnek nagyobb sikere van akkor, ha azt általánosan, azaz minden szőlőben hajtják végre.

Ezért is ajánlatos a hegyközségek megalakítása, hogy azok kötelékében a peronoszpora ellen való kötelező védekezés kellően szerveztessék s a védekezés teljesítése az egyes szőlőbirtokosoknak megkönyvítették.

Márczius 15. emléke.

— Nagy Elek ev. ref. tanár alkalmi beszéde a főiskola tanári karának 1899. márcz. 15-ikén tartott ünnepélyén. —

(Folytatás és vége.)

Itt, elárasztva a sokaság a művészet csarnokát a Bánkban előadása félbeszakadt; majd miután a nép kívánatára Egressy Gábor elszavalta a nemzeti dalt és

a színészek a néppel együtt elénekelték annak dallamára, azután a hymnust és szózatot, a Rákóczy-induló és a marseillise hangjai mellett eloszlott a tömeg.

Márcz. 15 ének e jól ősmert nagy eseményei után a 12 pont legnagyobb része törvénynyé tétel az országgyűlés által, mely ekkor gyors egymásutánban létrehozta azon nagy alkotásokat, melyek a földet, az egyént, a gondolatot szabaddá téve, visszaadák a nemzetnek önrendelkezési jogát és lerakták jövő fejlődésének biztos alapját. Aldassék érte emlékezete azoknak, kik e századokra kiható átalakulást létrehozták!

A nemzet egészét átható ezen újjászületésnek, melyhez fogható a nemzet életében egyedül a Sz. István alatti volt, nem sokáig élvezhette áldásait békében a nemzet, mert a márcziusi eszmék védelmére csakhamar sikra kellett szállnia az újjászületett ország erejétől megrémült és elnyomásunkra törő hatalommal. És most bekövetkezik egy tüneményes kor, melyben az embereket mythosi alakokká teszi a lángoló szabadságszeretet, kik előtt nincs lehetetlenség; egy kor, mely látta

... Marathon győzedelmét,
Spárta leányi honszerelmét,
Xerxes özönhadát;
Leonidast Thermopyleésben
És Tyrtueust-lanttal kezében
Buzdítani a csatát;

egy kor, melynek esodaszerű tettei nemzedékről-nemzedékre fogják gyorsabb forgásba hozni a magyar vért és a melynek tettei a külföld szemében is azon magaslata emelték a magyart, a melyen az emberiség legszentebb érdekeiért vérkezetséget szenvedett nemzetek állanak.

Az anyyi hősiesség önfeláldozással folytatott küzdelem azonban mégis szomorú eredménnyel végződött és a 48-as idők ragyogó napját az abszolutizmus sötét éjszakája borította homályba. De az igazság halhatatlan! A nemzet e szomorú időben sem vesztette el reményét igaz ügye győzelmében és várta néma fájdalomban, mit nagy látóje látnoki lélekkel megjósolt:

Az nem lehet, hogy milliók fohása
Örökre visszazálljon rólad, Eg!
És anyyi vér, a szabadság kovásza
Posvány maradjon, hol előnteték.
Támadni kell, mindig nagyobb körökben,
Életnek ott, hol a mártyr-teren
Magát kiforrija esendes földi rögben,
Légy hü, s bizzal jövődbe, nemzetem!

És e bizalom nem is csalta meg a nemzetet, mert eljött az idő, midőn egyéb szerencsés körülményeknek is hozzájárulással, az igazság győzött és a márcziusi eszmék megérték a feltámadást.

Ezért oly drága nap nekünk márcz. 15-ike, ezért ülünk annak emlékére minden évben nemzeti ünnepet; mert ez a nap, mint újjászületésünk kezdőpontja mind ezen elősorolt nagy eseményeknek emlékeztető felújítja lelkünkben és fényével bevilágítja a jövő századokba, megmutatja a haladás útját, melyen a nemzetnek rendeltetése felé mindig közelebb jutnia kell.

Teljünk el azért, ezekre visszaemlékezve, e nagy naphoz méltó hangulattal és lelkesedéssel; tegyünk szent fogadást hogy ama fenkölt lelkek példájára, a mindennapi élet aprólékos bajai és fáradalmi közben mi sem fogjuk soha szemelőli téveszteni az eszményi célokat és hogy minden gondolatainkat és tetteinket a közző, a haza boldogulásának előmozdítására fogják irányítani.

Te pedig nemes tanuló ifjuság, a haza reménye! Te nagyon jól tudod, mit tett e napon 51 évvel ezelőtt a már-

cziusi ifjuság és hogy ez ifjuságnak te lépvén örökébe, mi részt követelhetsz magadnak ez ünnepély megülésében? Oh üld is meg buzgón a haza iránti szent érzelmekre gyuladtan e nagy emlékü napot és ne engedd soha ez érzelmek tiszta lángját kebledben kialudni. Te, a ki minden széphez, jóhoz való fogékonyságodat, eszmények iránti rajongásodat mig épen őrized kebled szentélyében, ne engedd soha kebled e nemes virágait korunk anyagi gondolkozásmódjának emészte szele által lehervasztatni.

És ha majd az életbe kilépve, a tettek mezején elfoglalod helyedet, márcz. 15-ikének emléke legyen ott is vezérszövevénynek, ennek eszméiből meríts irányt, erőt, lelkesedést minden tetteidhez. Addig pedig fejedelméd és szived egyaránt jövő hivatásodhoz, gyűjtsd méh módjára a hasznos ismereteket és gyakorold magad a jó erkölcsökben.

Igy leszel csak képes teljesíteni, a mit a költő kíván:

„Hass, alkoss, gyarapíts s a haza fényre derül.“

CSARNOK.

Rondo capriccioso.

— Svédből. —

... Matild hangosan felkaczagott, de igazán furesa is volt: Róbert bókol! Szegény Róbert — igazán furesa! Ujra a zongorához ült és néhány bevezető futam után, melyek sajtáságosan megegyeztek kaczagásával, újra elkezdte Mendelssohn rondo capricciosóját, melyben Róbert őt az imént félbeszakította. De sehogyse akartak az ujjai engedelmességni — kiragadtatott a hangulatából — vagy talán azért volt mindez, mert magán érezte a fiatal ember életét, de ezt a csöndes, gyötrő tekintetet, mely örökös szemrehányásként merevvé tett minden örömteli életjelt? ... Azt a tekintetet, mely a vastag szürke könyvekből minden bölcsességet magába szívni látott — minek emeli most egyszerre reá?

— Tűrhetetlen!

... Matild érezte, hogy epedve néz reá a máskor oly hideg kuzén; úgy érezte, mintha e tekintet valósággal megérintené.

Balkezével, melynek most együtemnyi szünete volt, erősebben magára huzta sálját, mely már majd lecsuszott a vállairól — igazán bosszantó! — Hogy játszszék az ember így egy seherzót! — Most meg egy magasabb hangot ütött meg — félben hagyta a futamot és hevesen fordult az alkalmatlan fiatal ember felé, ki mélyen elpirulva lesütötte tekintetét és olyan bosszantó-féltetűleg, hamar könyvéhez fordult.

— Róbert, nem hozzád el a hangjegyeimet a mama szobájából? Az is lehet, hogy ott hagytam a kerti teremben.

Róbert fölugrott s már az ajtónál volt.

— Ha nem lelnéd meg mindjárt, nem nagyon sietős

— Zavarlak?

Ez szinte sértődötten hangzott, — annál jobb.

— Oh, ha maradni akarsz, kérlek! — szölt hidegen, de Róbert már felnyitotta az ajtót — s sóhajta — mint rendesen — már küán is volt. Milyen nevetésges, egy csöppet sem férfias és együgyű minden szellemeskedésnek dacára — aztán még meg is van sértve. Persze mindenki hozzájárul a kényeztetéshez, hogy hiuvá tegyék, így aztán az a sok ész, a melyet annyira hirdetnek, mind a fejébe szállt.

... Ej, most legalább zavartalanul játszhatik és megszabadult a gyötrő tekin-

tettől — hála Istennek! — A sálját eldobta és megütötte a billentyűket — idegesen, pajkoson, szinte szenvedélylyel — és a billentyűk nevétek, kacagtak — daloltak bájos scherzo-dallamokat...

Vagy tíz perc telt el így, a mikor a leány kimerülten felhagyott a játékkal és kezeit az ölébe pihentette. És mint-hogyha csak a hangok varázsa üzte volna el, megint ugyanaz a kép állott előtte. Elakarta üzni újra és Odo báróra gondolt; lehunyta szeméit és kezeit mérgeesen szoritotta rájuk, — de a jelentés annál tisztábban tünt eléje. Sovány, nyurga alakja egy fiatal embernek, kinek kemény, szögletes vonásai merevnek tetszettek az örökké tanakodó gondolatoktól; ki a magába tért álmadozó tekintetét lesüti, ha mint az imént, tekinteteik találkoznak, míg sáppadt orcái elpirulnak... s ez Róbert!

Ez a képtelen kuzén, egy hirtelen szeszélyében leereszkedik annyira, hogy őt megtisztelje a figyelmettségével, a mire pedig igazán nem adott okot... Vajjon, ha jól meggondolja a dolgot, talán mégis...? Azt mondják, hogy nagyon bájos... hát... hát...

Halkan elnevette magát — és elhatározta, hogy szegény kuzénja iránt, ki elég kellemes ember, nem lesz többé olyan kiállhatatlan — csak szánalomból — és csak egy kicsit...

Ezalatt Róbert a kertben sietett és a nedves faszorokban izgatottan járt fel s alá s halkán monológizált.

Schopenhauer bátran visszateheti a könyvszekrénybe, a honnan néhány nap előtt vette ki, s csak lépje el megint olyan vastagon a por, mint a melyet levért róla!

Róbert keserűen felkaczagott. A könyv nem segít — nem ám! Tovább haladt a parkban, a nélkül, hogy az esőre figyelt volna, mely az arcába esapott — majd mély lélegzetvétellel leült... Mit tegyen?

Mit tegyen? Schopenhauer nagy ember — a mit pedig a nőkről ír... ej, de az elmélet s a gyakorlat! Mindenben mégsem segíti az embert a böleselkedés! — Vajjon szerelmes volt e Schopenhauer valaha?... Sze-rel-mes?

Mi az?... Szerelmes vajjon Matild annak rendje és módja szerint? Érezte, hogy kinevetné érte, azzal az iménti kemény, csengő kacajával... Sohasem tetszett neki a leány oly szivtelennek, mint az imént... Igazán az volna?

Az első átjárta ruháit, át futotta a hideg s a következő perczben forróság esapott az arcába... Megált... Borzongást érzett.

Vajjon szivtelen-e? Képtelen-e a mélyebb érzésre? Odo báró... Azzal szemben... Odo báró az...

Gyors mozdulattal kiegyenesedett és most egyszerre megszegyénülve s bosszusan tért tudatára annak, mennyire elhanyagolta egész tartását, mert örökké a könyveket bujta; elhanyagolta a külsejét s egy cseppet sem férfias. Hogy is mérészkedhetik annyira, hogy mások mellé akar kerülni! De nem ér e többet amazoknál? Ez alatt a nem szép külső alatt nem...

Aztán meg alapjában véve nem is olyan csunya ember, csak rettenetesen szögletes; arcába minden vonás oly kemény és egész lényé oly gyermekes;... mert a kabátját egy kicsit átjárta az eső, már borzongást is érez... olyan kevéssé edzett! De ez nem maradhat így, és ennek meg kell változnia...

Az ostoba könyveket sarokba dobja, szögére a tanulással... koreszmározní, verekedni fog, mint a társai. Lovagolni fog, vivni, forrászni, uszni s mindezt mindennap.

Nem fog nevetni senki, a miért nem tud megbirkózni többel, mint két pohár borral! Azok az ostoba flezkók! De hát, úgy látszik, hogy olyannak kell lenni, mint a minők ők s csak akkor van az embernek sikere a nőknél.

(Vége köv.)

NYILT-TÉR.

**Vesebajoknál,
a húgyhólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,**

a Lithion-forrás

Salvator

kítűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyviz és diaetikus ital.
Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **arany res bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási** tünetmennyekben vagy **húg, savas vese-homok** és **vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvény társaság közlése.

1899. márczius hó 22 én.

Allamadósság:

Magyar aranyjárdék 4% —	119.80	120.30
" vasuti beruházási köt. 4 1/2% —	120.75	121.75
" koronajárdék 4% —	97.85	98.35
" regále vált. köt. 4 1/2% —	100.50	101.50
Osztrák aranyjárdék 4% —	120.—	120.50
Egységes államkötvény 4 1/2% —	101.—	101.50
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj. —	141.—	142.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény —	396.25	396.75
Osztrák hitelbank részvény —	367.75	368.—
Magyaripar- és keresk. bank. r. —	105.50	106.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj. —	122.—	123.—
" " " 3%-os —	103.50	104.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os —	120.50	121.50
Magyar vörös keresztsorsjegy —	11.50	12.—
Osztrák " " —	20.50	21.—
Olasz " " —	11.75	12.25
Bazilika sorsjegy —	7.20	7.60
Jó-sziv " " —	3.90	4.30

Pénznomok:

Cs. és kir. arany —	5.66	5.74
20 márkás arany —	11.79	11.83
20 frankos arany —	9.56	9.60
1 Sovereigns —	12.04	12.08

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készaru-üzlet.

1899. márczius 20-án.

Magánosok ma tiszta, keverékmentes búzákat keresve-kerestek uzáncz-czélokra és

ezekért 10 krral magasabb árakat fizettek. Román búzákat, melyek nem alkalmasak leszállításra, csak 5 krnyi engedménnyel voltak eladhatók. Összesen mintegy 12 000 mm. került eladásra.

Rozs üzletelen, esendes.

Tengeriben a forgalom korlátozott.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 300 mm. 79 k.	10.50	forinton, 200 mm. 78.5 k. 10.50 forinton,
100 mm. 79 k. 10.60 forinton, 100 mm.	76 k. 10.35 frton,	200 mm. 77.5 k. 10.50 frton,
mind három hónapra.		

II. Matáridő-üzlet.

Márcziusi búzát ma ismét a konzorecium vásárolt. Az utóbbi által követendő taktikáról ma a következő hírt rebesgették a tőzsdén. Miután a ringelőknek sokkal több búzát szállítanak, mint a mennyire számítottak, ennek átvételébe már alaposan beleuntak.

Rozs fedezések által emelkedett. Zabra a ma felmondott 2000 mm nem igen gyakorolt befolyást, míg tengeri ártartó maradt, a jelenlegi árak mellett nagyobb mennyiségeket egyelőre nem igen lehet kapni.

Hivatalos záróárfolyamok. Déli 1 órakor az árfolyamjegyző bizottság a következő hivatalos záró árfolyamokat állapította meg:

Buza márcziusra	10.60—10.64
" áprilisra	9.95—9.98
Rozs márcziusra	7.97—8.—
Tengeri 1899. májusra	4.55—4.57
Zab 1899. márcziusra	5.71—5.72
Repcze augusztusra	—

Délután 4 1/2 órakor zárlat:

Buza márcziusra	10.64—10.65
" áprilisra	9.93—9.94
Rozs márcziusra	8.35—8.—
Zab márcziusra	5.71—5.72
Tengeri 1899. májusra	4.54—4.56
Repcze szeptemberre.	12.05—12.15

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 172. Bérlet 141. sz. „C“

Ma, szerdán, 1899. márczius 22-én:

A Sárdi ház.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Géczy István.

SZEMÉLYEK:

Sárdi Tamás —	Szacsavay S.
Erzsike, leánya —	T. Halmi M.
Komáromi András —	Bartha István.
Örse, a felesége —	F. Csigházy E.
Berti, a fiok —	Csáky Ferencz.
Mariska, leányuk —	Bárdos Irma.
Bella Irén, színésznő —	Fáy Flóra
Csenyei színigazgató —	Makray Dénes.
Dörgő, —	Püspöky Imre.
Érezes, —	Herezeghy S.
Kiss, —	Fenyéri M.
Bodor, színészek és —	Sziklay Miklós.
Keri Béla, színésznők —	Odry Árpád.
Karmester, —	Eröss J.
Hajnal Aranka, —	Loearekné G.
Ligetű Róza, —	Antalfiné A.
Matyók Dénes, postamester —	Szentes János.
Flóra, a felesége —	Kiss Irén.
Patyi Vera, cselédközvetítő —	Csügényi V.
Glük Mór, kereskedő —	Csatár Győző.
Garami Béla, városi aljegyző —	Tanay Frigyes.
Istók Lenczi —	Rubos Árpád.
Miska) cselédek Sárdinál —	Nagy Jóska.
Julcsa) —	Cserényi Adél.
Tiszteletes —	Lendvay Ö.
Közjegyző —	Serfőzy Gy.
Segédjegyző —	Pálfi Béla.

Holnap, csütörtökön márczius 23-án:

Odry Lehel és Szegheő Vilma vendégfelhíptével

Bajazzók.

Leoncavallo világhírű operája.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

Fővárosi szerkesztőségünk:

(szerkesztő: **Kéry Gyula**)

Budapest, Üllői-ut 70. I. emelet 13.

Telefon: 59—14.

Bérekocsik dijszabályzata.

Table with columns for 'Két hely', 'I. Napasámra', 'II. Órasámra', 'III. Egyes járatokért', 'IV. Meghatározott járatok'. It lists various fares and conditions for different types of travel.

A hirneves Mauthner-féle virág- és vetemény-magvak kaphatók Várray József fűszerkereskedésében Kossuth-utczán.

Hirdetmény. A nagymélt. m. kir. vallás- és közoktatási miniszterium az 1899. évi január hó 17-én kelt 78769. számú rendeletével a h. dorogi gör. kath. püspöki külhelynökségi épület helyreállítását 8438 frt 23 kr. összeg erejéig engedélyezte.

Vasuti menetrend. Érvényes 1898. október hó 1-től.

Large table with columns for 'Sz. v.', 'Gy. v.', 'Tv. sz.', 'Állomások', '1708', '1709', '1707', '1728', '1713', '1708', '1705'. It lists train routes, stations, and departure/arrival times.

* Budapest k. p. u. Püspök Ladány között az 1708. sz. személyvonatnál, Püspök-Ladány Nagy-Károly között az 1706. és 1707. sz. személyvonatoknál naponta, továbbá Debreczen-Püspök Ladány között az 1705. sz. személyvonatnál minden kedden a szomszédos forgalmu menejegyek használata ki van zárva.

Lapunk minden olvasójának

szolgáljon tudomására, hogy értékes szerek hozzáadásával, a bőrre nézve kedvező vegyi hozzátételek által, a hirneves Doering-szappan a bagolylyal legujabban tetemesen tökéletesbült. Tekintve ezen javítást, ezen kedvelt női és gyermek szappan a tökéletesség legmagasabb fokán áll, úgy, hogy az észszerű és természetszerű bőrápolásnak nem lehet jobbat ajánlani, mint Doering-szappant a bagolylyal. Egy próbatétel bizonyítja a fentieket. 30 krért mindenütt kapható.

VALÓDI LINOLEUM PADLÓZOMÁNCZ minden színben. Fontos háziasszonyoknak! Nincs többé ragadós szobapadló! Linoleum padlózománcz egy óra alatt keményre szárad, gyönyörű fénye van és elérhetlen tartóssága.